

මසක් තුළ ලංකාවට ප්‍රධාන පෙලේ ඇමරිකන් රාජ්‍ය නිලධාරීන් නිදහසේ එති

වසන්ත රූපසිංහ විසිනි
2015 දෙසැම්බර් 25

මු සයක් ඇතුළත දිවයිනට පැමිණි තුන් වැනි ජ්‍යෙෂ්ඨ ඇමරිකානු රාජ්‍ය තාන්ත්‍රිකයා වූ දකුණු සහ අග්නිදිග ආසියානු කලාපයේ ආරක්ෂක කටයුතු පිලිබඳ එක්සත් ජනපද නියෝජ්‍ය සහකාර ලේකම් ආචාර්ය එම් සිරිසිටි තුන් දින ශ්‍රී ලංකා සංචාරය නිම කොට සඳුදා (21දා) නික්ම ගියා ය. සිරිසිටිගේ පැමිණීමට දින පහකට පෙරාතුව එක්සත් ජනපද රාජ්‍ය දෙපාර්තමේන්තු උපදේශක තෝමස් ජැනන් තෙදින සංචාරයකට දිවයිනට පැමිණියේ දෙසැම්බර් 14 දා ය. මීට පෙර එක්සත් ජාතීන්ගේ (එජා) සංවිධානයේ එක්සත් ජනපද නිත්‍ය නියෝජිත සහ ඔබ්බා ආන්ඩුවේ කැබිනට් මන්ඩල සහිත සමන්තා පවර් නොවැම්බර් 21දා දෙදින සංචාරයකට පැමිණියා ය.

මෙම සංචාරයන්ගේ ද පසුගිය ජනවාරි මස රාජ්‍ය ලේකම් ජෝන් කෙරීගේ සංචාරයේ සිට වසර මුලුල්ලේ සිදුකෙරුණු ඇමරිකාවේ ඉහල රාජ්‍ය නිලධාරීන්ගේ ලංකා සංචාරයන්වල ද මූලිකම අරමුණ අරමුණ වී ඇත්තේ, ජනවාරි මස ජනාධිපතිවරනයේදී තම පිටුබලය ඇතිව බලයට ආ ජනාධිපති මෛත්‍රීපාල සිරිසේන හා අගෝස්තුවේ පිහිටුවූ අගමැති රනිල් වික්‍රමසිංහගේ ආන්ඩුව විනයට එරෙහි ඇමරිකාවේ මූලෝපායික අවශ්‍යතාවන්ට වඩවඩාත් සමීප කර ගැනීම යි.

සිරිසිටිගේ කොලඹ සංචාරය ඇය පිටත්ව යන දිනය තෙක් ප්‍රසිද්ධ කෙරුණේ නැත. එක්සත් ජනපද ආරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තු වෙබ් අඩවියේ සඳහන් වන පරිදි, ආසියානු සහ පැසිෆික් කලාපය වෙනුවෙන් ආරක්ෂක මූලෝපායන් සහ සැලසුම් වර්ධනය කිරීම සහ ක්‍රියාත්මක කිරීමට අදාළ සියලු ප්‍රතිපත්ති කාරනාවන් සම්බන්ධයෙන් ආරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුව තුළ ජ්‍යෙෂ්ඨ නායකත්වයට ප්‍රධාන උපදේශක ඇය යි. ඇෆ්ගනිස්ථානය හා පාකිස්ථානය හැරුණු විට ඉන්දියාව ඇතුළු කලාපයේ සෑම රටක් සමගම ද්වි පාර්ශවීය ආරක්ෂක කටයුතු ඇයගේ විෂය පථයට අඩංගු ය. 2003-4 කාලයේදී විදේස් සබඳතා කමිටුවේ කටයුතු කරමින් ආසියාව කෙරේ එක්සත් ජනපද කලාපීය ප්‍රතිපත්තිය සැකසීමට ඇය දායකවී ඇති බව සඳහන් ය.

ලංකාවේ ඇමරිකන් තානාපති කාර්යාලය නිකුත්

කල මාධ්‍ය ප්‍රකාශයට අනුව, “අනාගත මානුෂීය මෙහෙයුම්වල, ස්වාභාවික විපත් ඇතිවූ විට සහ ලොවපුරා සාමසාධක කටයුතුවල දී ශ්‍රී ලංකා හමුදාවේ සාධනීය සහභාගිත්වය පිලිබඳ සාකච්ඡා කිරීම ඇයගේ සංචාරයේ අරමුණ විය. ලෝකයේ විවිධ කලාපවල එක්සත් ජාතීන්ගේ ඊනියා “සාමසාධක” හමුදා මැදිහත් කිරීම් ඇමරිකාවේ අනුහස පතුරුවා ගැනීමේ එක් උපක්‍රමයකි. ඊනියා “මානුෂීය මෙහෙයුම්” ඇමරිකාව යොදා ගන්නේ තමන්ගේ විරුද්ධත්වයට ලක්වී ඇති පාලන තන්ත්‍ර මාරු කිරීම සඳහා ය. ලිබියාවේ ගඩාෆි තන්ත්‍රය පෙරලා, කුලල් කාගන්තා විරුද්ධවදී ප්‍රතිගාමී මුස්ලිම් ආගමික කන්ඩායම් වලට ඉඩ සැලසූ මැදිහත්වීම සිදුකෙරුණේ හා දැන් සිරියාවේ මැදිහත් වීම් කෙරෙන්නේ “මානුෂීය මෙහෙයුම්වල” කොඩිය යටතේ ය.

එක්සත් ජාතීන්ගේ ඊනියා “සාමසාධක” හමුදාවට මිනිස් උන්ඩ සැපයීමට වොෂිංටනයේ සහය ලබන ජනාධිපති සිරිසේන කල්වේලා ඇතිවම පොරොන්දුවී සිටියේ ය. පසුගිය සැප්තැම්බර් 28දා නිව්යෝක්හි එක්සත් ජාතීන්ගේ සංවිධානයේ “සාමසාධක මෙහෙයුම් පිලිබඳ නායකත්ව සමුලුව” අමතමින් දැනට මෙම මෙහෙයුම්වල නිරතව සිටින 529ක ශ්‍රී ලාංකික මිලිටරි බලකායට අමතරව යුද, ගුවන් හමුදාව හා පොලිසිය නියෝජනය වන පරිදි යුද ප්‍රවාහන බලකායන් දෙකක්ද ඉන්ජිනේරු බලකායන් දෙකක් ද ක්ෂණික විහිදුම් සඳහා තවත් පාබල බලකායක්, විශේෂ කාර්ය බලකා දෙකක් හා සංග්‍රාම ඉන්ජිනේරු බලකායක්ද “සාමසාධක” මෙහෙයුම්වලට ලබාදීමට සිරිසේන පොරොන්දු විය.

යුද්ධයෙන් අවතනැත්වූ දෙමළ ජනයාට “ඉඩම් නැවත ලබාදීම, සංහිදියාව, විස්වාසනීය යුක්තියේ සංක්‍රාන්තිය පසිඳලන යාන්ත්‍රණයක් ක්‍රියාත්මක කිරීමේ අවශ්‍යතාව” ආදිය පිලිබඳව සිරිසිටි මෙරට හමුදා ප්‍රධානීන් සමග සාකච්ඡා කර ඇත. මෙය ඉතා බැරෑරුම් ඇඟවීමේ සහිත කරුණකි. එජා මානව හිමිකම් කවුන්සිලයේ සැප්තැම්බර් සැසියේදී, ඇමරිකාවේ අනුග්‍රහයෙන් ලංකාව පිලිබඳව ඉදිරිපත් කර සම්මත කෙරුණු යෝජනාව ගැන මිලිටරියේ කොටසක විරුද්ධත්වයක් වාර්තාවූ තතු තුළ ඇගේ මැදිහත්වීම එය සමනය කිරීම සඳහා කෙරුණු බවට සැක නැත.

බෙදුම්වාදී දෙමළ ඊළම විමුක්ති කොටි (එල්ටීටීඊ) සංවිධානයට එරෙහි යුද්ධය අවසන්වූ 2009 වසරේ සිට චීනයට හිතැති හිටපු ජනාධිපති රාජපක්ෂ ආන්ඩුවේ පිලිවෙත් වෙනස් කිරීමට වොෂිංටනය යුද අපරාධ ඇතුළු මානව හිමිකම් කඩවීම් පිලිබඳව ජාත්‍යන්තර පරීක්ෂනයක් පිලිබඳ ව්‍යාජ ඉල්ලීම් මත බලපෑම් කළේ ය. තමන්ට ගැති පාලනයක් පිහිටුවා ගැනීමෙන් පසු වොෂිංටනය එම බලපෑම අත්හැරියේ ය. එම යෝජනාවෙන් නිර්දේශ කර ඇත්තේ එල්ටීටීඊයට එරෙහි යුද්ධයේ දී විශේෂයෙන්ම යුද්ධයේ අවසන් මාසවල සිදුවූ මානව අයිතීන් කඩ කිරීම් පිලිබඳව විමර්ශනය සඳහා “ජාත්‍යන්තර සහභාගිත්වයෙන්” විනිශ්චය සභා පිහිටුවීමට ආන්ඩුවට ඉඩ ලබා දීමයි. එය, ඇත්ත වසයෙන් නම්, යුධ අපරාධ ආචරනය කර ගැනීමට ආන්ඩුවට ද මිලිටරියට ද ඉඩ ලබා දීමකි.

මිලිටරිය පැහැර ගත් ඉඩම් ආපසු ලබාදීම, සංහිදියාව හා යුක්තිය පසිඳලන යාන්ත්‍රණය ගැන සාකච්ඡා කිරීම, අනෙක් අතට, දෙමළ ජාතික සන්ධානය ඇතුළු දෙමළ සංවිධාන වලට ද ඊනියා මානව හිමිකම් ක්‍රියාකාරීන්ට ද යුද්ධයෙන් විපතට පත් දෙමළ ජනයා අස්වැසීමට ලබා දෙන කඩතුරාවන් ය.

සිරිසිට්ට පෙරාතුව ලංකාවේ සංචාරය කල එක්සත් ජනපද රාජ්‍ය දෙපාර්තමේන්තු උපදේශක තෝමස් ෂැනන් විසින් වඩාත් පුළුල් ලෙස ඇමරිකාවේ වැඩපිලිවෙල ඉදිරිපත් කර තිබිණි. ඔහුගේ දින තුනක සංචාරයේදී හමුවූ අය අතර ජනාධිපති සිරිසේන, විදේශ ඇමති මංගල සමරවීර, දෙමළ ජාතික සන්ධානයේ නායක හා විපක්ෂ නායක ආර්.සම්බන්ධන් ද විය. එමෙන්ම ඔහු, 2016 පෙබරවාරි මස වොෂිංටනයේදී සමරවීර සමග පැවැත්වෙන එක්සත් ජනපද-ශ්‍රී ලංකා සහයෝගීතා සංවාදය පිලිබඳව ද නිවේදන කළේ ය. උක්ත මූලෝපායික වැඩකටයුතු තවදුරටත් ගැඹුරු කරනු ඇති එකී සාකච්ඡා “ආරක්ෂක සහයෝගීතාව” හා “නාවුක ගමනාගමන ආරක්ෂාව” වැනි කෙලින්ම චීනය සමග ගැටෙන මූලික කරුණු හතරක් කේන්ද්‍ර කොට පැවත්වෙනු ඇත.

හිටපු ඇමැතිවරයෙකු වූ ලක්ෂ්මන් කදිරගාමර් අනුස්මරන දේශනය පවත්වමින් ෂැනන් ජනවාරි පාලන තන්ත්‍ර මාරුවට ව්‍යාජ ප්‍රජාතන්ත්‍ර මුහුණුවරක් දීමට වැයම් කළේ ය. “ශ්‍රී ලංකාව, ඡන්ද පෙට්ටිය හරහා තමන්ගේ රටේ ගමන් මග යලි සියතට ගැනීමටත්,

ඔවුන්ගේ ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය ශක්තිමත් කිරීමට සහ රට දීප්තිමත් අනාගතයක ගමන් මගේ පිහිටුවීමටත් ගත් පුරවැසියන්ගේ බලය පිලිබඳ නිදර්ශනයක්” යැයි ෂැනන් කීවේ ය. තමන්ගේ මැදිහත්වීම හරහා සිදුකෙරුණු පාලන තන්ත්‍ර මාරුව ගැන යහමින් දන්නා ෂැනන්ගේ මෙම ප්‍රකාශය මහජනයාගේ ඇසට වැලි ගැසීමකි.

ඇමෙරිකාවට මෙම දූපතේ ඇති තීරනාත්මක වැදගත්කම ගැන ඉඟි කරමින් චීනයට ඉන්ධන ඇතුළු අනෙකුත් අතවශ්‍ය භාණ්ඩ ප්‍රවාහනයේදී අතිශයින් වැදගත් හෝමුස් හා මලක්කා සමුද්‍ර සන්ධි අතර මුහුදු මාර්ගය හරහා ගනන් නැති නැව් සංඛ්‍යාවක් ලංකාව පසුකරගෙන යන බව ෂැනන් කීවේ ය. ලෝකයේ සබ්මැරීන් ඉන්ධනවලින් සියයට හතලිහක් ප්‍රවාහනය හෝමුස් සමුද්‍ර සන්ධිය හරහා ද ලෝකයේ වෙලඳ නැව් ගමනාගමනයෙන් හරි අඩක් මලක්කා සමුද්‍ර සන්ධිය හරහා ද සිදු කෙරේ.

“සරලව පැවසුවහොත්, සමස්ත ලෝකයේම ස්ථාවරත්වය හා සමෘද්ධිය රැඳී ඇත්තේ මෙම අතිශය වැදගත් බලශක්ති හා වෙලඳ මාර්ගවල ස්ථාවරත්වය මත ය. එම කටයුත්තේදී ශ්‍රී ලංකාව කේන්ද්‍රීය වසයෙන් වැදගත්කමක් උසුලයි.” ඉන්දියන් ඕෂන් රිම් ඇසෝසියේෂන් වැනි බහුපාර්ශවීය සංවිධානවලට ක්‍රියාශීලීව සහභාගි වෙමින්, “ආර්ථික බැඳීම් ශක්තිමත් කිරීමට හා නාවුක ගමන්වල ආරක්ෂාව සහ සුරක්ෂිතභාවයට ආධාර කිරීමට යොමුව ඇති කලාපීය ව්‍යායාම්වල මෙහෙයවීමට” උදව් කිරීමට ලංකාවට හැකි බව එක්සත් ජනපද රාජ්‍ය දෙපාර්තමේන්තු උපදේශක කීවේ ය.

වොෂිංටනයේ මෙම දුරදිග යන සුදානම් කිරීම් ඇමෙරිකාව චීනයට එරෙහිව දකුණු චීන මුහුදේ උත්සන්න කරමින් තිබෙන ප්‍රකෝපකරනයන් සමග එක පෙලට සිට ගනී. එහෙත් ආන්ඩුව බලයට ගෙන ඒමේදී ඇමෙරිකාව සමග අත්වැල් බැඳගෙන ක්‍රියාත්මකවූ අධිරාජ්‍ය ගැති බලවේග, විශේෂයෙන්ම ව්‍යාජ වම්මුන් තවමත් මෙම සත්‍ය මහජනයාට වසන් කරමින් මෙම ව්‍යසනකාරී සුදානම් කිරීම්වලට සුදුහුණු ගාමින් සිටී. යටත්විජිත රටවල පාලක පන්තීන් දහසක් හුයපටින් අධිරාජ්‍යවාදයට ගැට ගැසී ඇතැයි යනුවෙන් ලියොන් ට්‍රොට්ස්කි බොහෝ කලකට පෙරාතුව සඳහන් කල කරුණ ලංකාවේ පාලක පන්තිය සම්බන්ධයෙන් සුවිශේෂයෙන්ම අදාල වී තිබේ.